

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjsi ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 18 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 25. junija.

Protivniki naše slovenske narodnosti, vulgo nemškutarji, so imeli, kakor smo že omenjali, 24. t. m. shod svojega društva, ter so postavili svoj osredni volilni odbor za Kranjsko. Dr. Supan je pri tej priliki povedal, da so nemškutarji že na veliki ponedeljek, ko so volilno reformo z jedjo in pijačo praznovali, svojo organizacijo začeli. Ta obstoji v tem, da se poleg središčnega odbora tudi nemškutarski pobodbori osnujejo, ki po vseh volilnih okrajih na Kranjskem nemškutarske kandidate postavijo. Na nasvet dr. Rudolfa so potem odborniki „konstitucionalnega“ društva sami sebe postavili za centralni odbor ustavoverne stranke. Ta odbor se sme pomnožiti. — To je tedaj dozdanja priprava in organizacija naših protivnikov v kranjski deželi.

Kakor vidimo, nemškutarji nič posebnega plana nemajo, in jim delo nič kaj uspešno od rok ne gre. Njihova organizacija je gol plagijat naše narodne, in po večjem je le na papirji, ker oni na deželi ne najdejo niti toliko oseb, da bi volilni pododbor postavili. Ker tedaj stvari poznamo mi, bilo bi tudi za nemškutarje morda boljše, ko bi jim bil g. dr. Supan kar naravnost povedal: gospoda, naši pododbori in naša stranka je samo na papirji, naši pododbori so samo c. kr. okrajni glavar s svojimi briči in odvisnimi in poleg tega še pol tucata glav, po deželi raztrošenih; naš osrednji odbor je pa deželna vlada v Ljubljani; brez birokracije

spredaj in zadaj ustavoverna stranka na Kranjskem jutri umrje. In njegovi privržniki bi mu prav dali in rekli: hvalena bodi c. kr. birokracija, ki nas še po konci drži.

Le-ta birokracija mora v zvezi z raztresenimi nemškimi useljenci in usiljenci ter z onimi domačimi elementi, ki drže več na tujo nego na narodnost svoje matere, — letos posebno moč v sebi čutiti, ker postavlja v vseh okrajih kandidate. V nekaterih okrajih na Dolenjskem utegne vsled tega do ostre borbe priti in trebalo bi pač na naši strani narodnega edinstva, ne pa onega fanatizma, ki je — izvrgši se iz strogo narodnega kot vse slovenske frakcije obsegajočega programa v novi nemški „pravni“, — postavil naši narodni reči smrtno škodljivo načelo „Noviško“: „rajši nemčurja nego liberalnega Slovenca“. Može teh načel bodo pač pred volitvijo morali precej popustiti, t. j. na svoj „kavdinski jarem“ pozabiti, če ne dožive veselje, da bodo res imeli „rajši nemčurja“ — a potem se pa morajo odkrižati narodnjaštva. Kakor smo že rekli, ne obupamo, da do take slovenske edinosti tudi pride in da je tega treba, kaže nam početa organizacija nemškutarjev.

Občni zbor delničarjev „Narodne tiskarne.“

(Konec.)

Društveni blagajnik g. Peter Grasselli poroča potem o denarnem stanju delniškega društva in bere najprej sledeče

pismo upravnega odbora do pregledovalnega odseka:

Pregledovalni odsek ima po §. 24. presvetovati letni račun, bilanco in nasvete o razdelitvi dobička, ter o tem občenemu zboru poročati.

Prvo upravno leto obsega po pravilih §. 26. dobo od dne ustavljanja društva do 31. decembra 1872. Ta določba sprejela se je v pravila, ker se nij mislilo, da bo društvo moči še le 14. septembra 1872 ustanoviti se in da bo začetek društvenega delovanja v Ljubljani tako težaven. Ker fabrikanti črk nijso spolnili pogodbe, t. j., ker so naročene črke namestu oktobra meseca 1. l. izgotovili še le letos meseca januarja in februarja, prisiljena je bila ljubljanska tiskarna, delati skoro samo z izposojenimi črkami mariborske tiskarne, tako da ste bili obe tiskarni v zadregi. Prava društvena delavnost začela se je zato stoprv z novim letom, in ker so se lani prav za prav le priprave delale, nij mogoče za čas pred novim letom sestaviti bilanco v pravem pomenu. Stanje društveno in posebno promet delniškega kapitala pa je popolnem razviden iz letnega računa. Upravni odbor obžaluje, da letni račun nij bil prej izvršen; žalibog to nij bilo mogoče, ker društvo pri vsestranskih pohlevnih razmerah ne razpolaga s potrebnim številom delavnih moči za take slučaje.

Z ozirom na to, kar je zgoraj bilo navedeno, je upravni odbor te misli, da se čas društvenega obstanka do 31. decembra 1872.

Listek.

Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesni.

(Spisal prof. dr. Gr. Krek.)

(Dalje.)

V.

Izrekla se je v tem listu od čestite strani želja, naj bi se pri izdaji tudi naštele in tolmačile manj znane besede. Zagotavljam, da se nij nikdar na to mislilo na leksikalne znamenitosti se ne ozirati, — a odkar sem se odločil po do zdaj razjasnjenih načelih uredovati, je preziranje besedovja čisto nemogoče. Kjerkoli se tu pokaže beseda, katera je zdaj v narodnem govoru ali v pismu nenavadna, ali celo nepoznana, jo bode treba v pridjanem slovarčku zabilježiti in krače ali širše tolmačiti. Obširniša bode razlaga pri besedah, katerim je še le po natančni etimologiji mogoče točni pomen določiti, obširniša tudi tam, kjer je moje tolmačenje z dozdanjimi navskriži.

Naj omenim za drugi slučaj en primer na temelji starijske pesni, natisnene v

„Slov. glasniku“ XI. str. 201 in duhovito razjasneno po Davorinu Trstenjaku v 27. tečaju „Novic“. Tam med drugim tudi bemo te-le vrstice:

„Drugič piska, zaroži,
Drug služabnik tu stoji;
Kaj se, kaj se po svet' godi?
Nam razloži služabnik ti.
Jaz pridem iz druge dežele,
Kjer Polkonji so doma
Za vojske navajeni,
Kot blisk so urni in strašni;
Pesoglave uganjajo
Ki nič človeškega ne vedó.“

Kdor „Polkonje“ z učenim Trstenjakom slovenskemu in slovanskemu bajeslovju pripisuje, bi za dotično besedo v slovarji nekako zapisal: Polkonji = slov. bajeslovna bitja, pol človek pol konj, podobna grškim Kentavrom in staroindijskim Gandharvam. — Jaz tega storiti ne morem, ker sem se prepričal, da smo ta bitja od drugod si izposodili. Besedi „polkonj“ sami na sebi iz jezikoslovnega stališča nij nič oponašati; ali za bitje, koje pojem izražuje, iščeš po vsej slovanski mitologiji zastonj zdatnih analogij. Le v ruskih starejših spomenicih najš redko nekega Polkana, a samo v

spisih, kojih snov nij ruska lastnina, ampak romanskih narodov, vzlasti italijanskega. Italijanski izvirnik pa ima na vseh dotičnih mestih Pulicane in razlaga to ime z besedami: „era costui mezo uomo e mezo cane; cane era dal mezo in giù, e uomo era dal mezo in su.“ — To so pa tudi edina mesta, kjer se o teh bitjih govori, — najboljše znamenje, da slovanska mitologija nema pravice do njih. S Polkonji in Pesoglavci so se slovanska ljudstva seznanila še le po onih srednjeveških ptujih spomenicih, katerim na čelu stoji roman o Aleksandru velikem in o trojanski vojni, slednja se ve da ne po Homerovem, ampak po sporočilu poznih zgodopiscev. Iz knjige so šle te in enake pripovedke tudi v narodova usta in se je kak ostanek časi ohranil med drugim narodnim blagom, kakor n. pr. v ravno navedeni narodni pesni, v kateri se je med domače bajeslovno zlato tuja primes vrinila. — Tako sodim o naših „Polkonjih“ in „Pesoglavcih“; ako bode trebalo, se izjavim na drugem mestu o istem vprašanji obširniše, ker za vsestransko dokazovanje tukaj nij prostora. —

(Konec prih.)

leta ne more smatrati kot upravno leto, ampak kot doba, v kateri se je ustanovljenje društva pripravljalo.

S tega stališča upravni odbor oziraje se na §. 217 trg. post. nasvetuje, naj se delničarjem, kateri so leta 1872 svoje delnice vplačevali, v smislu pravilnih določeb 1. dan novembra letos izplačajo 5% obresti od vplačenega denarja po razmeri vplačil.

Sl. pregledovalni odsek naj to poročilo oziroma te nasvete blagovoli v pretres vzeti in o njih sklepati.

Upravni odbor.

Na to pismo je pregledovalni odsek odgovoril upravnemu odboru:

„Pregledovalni odsek je poročilo slavnega upravnega odbora na znanje vzel in pristopi z ozirom na okolnosti, katere sl. upravni odbor navaja, odborovim nasvetom pristavlja, naj se letni račun za l. 1872 izroči v presojo pregledovalnemu odseku, kateri bo pretresoval bilanco za leto 1873.

V Ljubljani 21. junija.

Pregledovalni odsek „Narodne tiskarne.“
Dr. Alfons Moše, Luka Tavčar, Prof. Valenta.

G. Grasselli potem bere poročilo dohodkov in stroškov delniškega društva.

Prične se obširna debata, v kateri je govorilo mnogo delničarjev. G. dr. Poklukar graja, da za leto 1872 nij prave bilance in da bi se koncem leta lahko bil napravil inventar črk v ljubljanski tiskarni. G. faktor Kovač ugovarja, da je tačas bilo v ljubljanski tiskarni po največjem iz Maribora prevaženih črk, tedaj ločenje skoraj nemogoče. G. Klavžar želi, da bi se

v prihodnje poročilo o društvenem delovanju že osem dni pred občnim zborom vsakemu delničarju poslalo. G. Grasselli reče, da pravila tega ne zaukažejo, da pa bode upravni odbor gotovo to željo rad izpolnjal. Kaplan Klun najde povsod nered (nemir in hrup), in želi sklicanje izvanrednega občnega zbora. G. dr. Vošnjak odgovarja, da nij nobenega nereda; letos pa se bode vsakako še en občni zbor sklicati moral, ker se nasvetujejo premembe v pravilih, po kojih bi se število upravnih odbornikov in udov pregledovalnega odseka zmanjšalo. Potem odstopi sedanji upravni odbor in se ves na novo voli. G. prof. Zupan iz Reke stavi predlog: Naj se skliče izredni občni zbor „Narodne tiskarne“ meseca septembra tega leta. G. Grasselli podpira ta predlog, ker se tačas lahko predloži bilanca, tudi za prvo letošnje polletje do konca junija. G. Zupanov predlog je bil enoglasno sprejet in s tem dolga in deloma ostra debata končana.

Tretja točka programa „Nasvet o izdaji druge serije delnic,“ se odloži do prihodnjega občnega zbora.

Potem so bile volitve v upravni odbor in pregledovalni odsek, katere izid smo že naznanjali.

Predlogi upravnega odbora o spremembi nekaterih točk pravil so se večidel sprejeli; samo število upravnih odbornikov se po predlogu gosp. Nollia na deset zniža, od katerih mora pet v Ljubljani stanovati, in da mora upravni odbor vsaj vsako četrtletje eno sejo imeti.

S tem je bil dnevni red končan.

G. Klavžar pa še predlaga, naj občni zbor sklene, da se postavi na dnevni red prihodnjega občnega zbora: Delniško društvo „Narodna tiskarna“ naj ustanovi v Gorici, kadar mu bode mogoče, filijalno tiskarno.

G. Grasselli omenja, da v formalnem oziru sklepa nij mogoče, da pa upravni odbor mora po pravilih vsak po katerem koli delničarji o pravem času njemu naznanjen svet staviti na dnevni red prihodnjega občnega zbora.

G. prof. Zupan predlaga, naj občni zbor izreče hvalo prejšnjemu predsedniku g. dr. Razlag-u. Zbor pritrdi, kakor tudi nasvetu g. Grasselli-a, da zbor izreče hvalo g. Emilu Gutman-u, kateri je bil stopil iz upravnega odbora in bil vedno marljiv in delaven v društveni prid. G. Rapoc opominja na rodoljubnega rajnega Antona barona Cojza, kateri je eden prvih bil, ki se je zanimal za ustanovljenje „Narodne tiskarne.“ Zbor kliče slavo nepozabljivemu rodoljubi.

G. predsednik sklene potem občni zbor.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. junija.

Minister **Stremayr** je razposlal ukaz, po katerem se že za šolsko leto 1873/74 morajo napraviti pripravljajoči razredi (Vorbereitungsklassen) na nekaterih učiteljskih izobraževališčih, ki so zdaj od učiteljskih pripravnikov slabo obiskana. Ti razredi so za eno leto. Sprejemajo se učenci ki so najmanj 14 let stari in so obiskali ljudsko ali

Razredne tarife za Štajersko od

(Obrok za reklamacije)

Cenilni okraj	Razredni predel	N j i v e								V r t i					
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Bruk na Muri .	I. gld.	18.50	14.50	11.—	8.—	5.25	3.20	2.10	1.20	24.50	18.—	14.—	10.—	—	—
	II.	11.50	8.75	6.—	4.25	2.60	1.80	1.—	—	19.—	15.—	12.—	8.50	—	—
Celje I. { Konjice in	A	21.—	17.—	13.50	11.—	8.—	6.—	4.25	2.80	25.50	19.—	16.—	13.50	11.—	8.—
	B	16.—	13.—	10.—	7.50	5.50	4.—	2.80	1.60	17.50	13.—	7.50	—	—	—
Celje II. { Gornji grad, Vransko, Celje in Laško .	A	18.50	14.50	11.—	8.—	5.50	4.—	2.60	1.60	23.—	18.—	14.—	10.—	—	—
	B	16.—	11.—	8.—	6.—	4.—	2.40	1.40	—	19.—	13.50	9.50	—	—	—
Nemški Landsberg .	I.	26.—	19.—	16.—	13.—	9.50	6.50	4.75	3.10	33.50	28.50	23.—	19.—	16.—	—
	II.	18.—	14.50	11.50	8.50	6.50	4.75	3.20	1.80	21.—	18.—	14.50	—	—	—
Feldbach . . .	E	24.—	19.—	15.50	12.50	9.50	7.25	4.75	2.90	28.—	23.—	19.—	15.50	12.50	—
Gradec (okolica) {	I.	26.—	19.—	16.—	13.—	10.50	8.50	6.—	3.60	40.—	32.—	24.—	19.—	14.50	9.50
	II.	19.—	16.—	13.—	10.50	8.—	5.50	4.—	2.50	25.50	20.—	16.—	12.—	8.—	—
	III.	16.—	12.—	9.50	7.25	5.50	4.—	2.80	1.60	16.—	12.—	8.—	5.50	—	—
Gradec (mesto)	E	28.—	21.—	17.—	13.50	9.25	4.75	—	—	55.—	42.—	32.—	24.—	18.—	—
Hartberg . . . {	I.	19.—	16.—	13.—	10.50	8.—	5.50	4.—	1.80	24.—	19.—	16.—	13.—	8.—	—
	II.	13.—	10.50	8.—	6.—	4.50	3.20	2.10	1.—	19.—	16.—	13.—	9.50	5.50	—
	III.	11.50	9.50	7.25	5.50	4.—	2.40	1.60	1.—	11.50	9.50	7.25	4.—	—	—
Judenburg . . . {	I.	16.—	11.50	8.50	6.—	4.50	3.—	1.60	—	21.50	17.—	13.—	8.—	—	—
	II.	12.—	8.50	6.75	4.75	3.50	2.50	1.40	1.—	14.50	11.—	7.50	5.—	—	—
Lipnica . . .	E	22.—	16.—	13.—	10.50	8.—	5.50	3.20	1.70	25.50	21.—	16.—	9.50	—	—
Ljubno . . . {	I.	15.50	12.—	9.50	7.50	5.25	3.60	2.50	1.70	23.—	17.—	14.—	9.50	—	—
	II.	11.—	8.75	7.50	5.50	4.—	2.60	2.—	1.20	14.50	8.75	7.50	—	—	—
Liezen I. . .	E	10.50	8.75	6.75	5.75	4.75	2.20	1.40	—	13.—	10.50	8.75	—	—	—
Liezen II. . .	E	10.—	8.—	5.75	4.50	2.80	1.60	1.—	—	12.50	10.—	8.—	—	—	—
Ljutomer . . .	E	16.—	13.50	9.50	7.25	5.50	4.—	2.90	—	22.50	17.—	13.—	—	—	—
Maribor . . . {	I.	20.—	16.50	13.—	9.50	7.25	5.50	3.20	1.40	29.50	24.50	19.50	13.—	9.50	7.25
	II.	13.—	9.50	7.25	4.75	2.60	1.10	—	—	16.—	12.—	6.50	4.—	—	—
Murava . . .	E	11.—	8.50	6.75	5.25	3.20	1.80	1.10	—	13.—	11.—	8.50	—	—	—
Ptuj . . . {	I.	20.—	13.50	11.—	9.25	6.50	4.50	2.40	1.40	25.50	20.—	13.50	11.—	—	—
	II.	14.50	11.—	8.—	6.75	4.50	3.20	2.—	—	19.50	13.—	11.—	—	—	—
Radgona . . .	E	20.50	15.—	12.—	8.—	6.—	2.60	—	—	22.50	17.50	13.—	8.75	—	—
Brežce (Kozje) {	I.	17.—	14.50	11.—	8.75	7.25	5.25	2.80	1.60	25.—	19.50	14.50	9.25	—	—
	II.	14.50	12.50	10.—	8.—	5.50	3.60	1.60	—	18.—	13.—	8.—	—	—	—
Weiz . . . {	I.	24.—	19.—	16.—	13.—	8.75	6.50	4.—	2.40	30.—	25.50	21.50	17.—	—	—
	II.	19.50	15.50	11.50	8.50	6.50	4.75	3.20	2.40	19.50	15.50	11.—	—	—	—
Slovenji Gradec {	III.	15.50	12.—	8.50	4.75	3.20	1.60	—	—	15.50	12.—	—	—	—	—
	E	16.—	13.—	10.50	8.50	6.—	4.—	2.20	1.10	21.—	16.50	13.—	10.50	—	—

meščansko šolo. Vbogi učenci dobodo štipendije od 50 do 100 gold. Glavni nauk je v učenem jeziku; drugi deželni jezik pa je prostovoljen predmet. Po tem takem pričakujemo, da pri učiteljskih izobraževališčih v Mariboru, Ljubljani in Gorici se bode slovenski kot učni jezik smatral in ne kakor zdaj v Mariboru nemški.

Za laško Tirolsko (Trentino) se je ustanovil laški centralni volilni odbor, kateri je razglašal oklic. Njegov program zahteva: provincijalno samoupravo Trentina, popolno ravnopravnost vseh narodnosti, ohranjenje in razvoj državljanske, po državnih temeljnih postavah zagotovljene svobode. — Enake želje imamo tudi mi Slovenci in baš Italijani jih nam na več straneh kratijo, najhuje v tržaški okolici in v Istri. Ako oni terjajo za se narodno ravnopravnost, naj bodo tudi sami pravični in naj ne kratijo Slovincem, česar sami spoznajo za prav in dobro.

Ogerski državni zbor se požuri pri posvetovanju letošnjega državnega proračuna. Ko bode debata o proračunu končana, in to se zgodi še ta dan, vlada nobenega predloga ne bode več predložila, ampak državni zbor začasno sklenila. Hrvatska regnikolarna deputacija je terjala skupno posvetovanje z ogersko. Ona želi, da se iz poročila izpušča oni del, v katerem so medsobni pogovori. — „Pester Lloyd“ poroča, da se ogerski državni zbor po sedanjem zaključenju še le 8. novembra zopet skliče.

Vnanje države.

Ruski listi simpatično odzivljajo poslednjo izjavo veljavnega rumunskega lista „Romanul“ o političnem mišljenju Rumunov. „Birž. Vedomosti“ pravijo, da Rusija nema nagnjenja, sprijazniti se s sedanjo avstrijsko vlado, akoravno si poslednja v tej zadevi mnogo prizadeva, kakor se je lahko videlo pri sprejemu črnogorskega kneza na Dunaji.

„Romanul“ pa je zaradi onega članka po vsej avstrijsko-ogerski monarhiji prepovedan.

Iz bojišča v srednji Aziji se poroča, da so Rusi pod generalom Kaufmanom vzeli 23. maja po kratkem boju s Kivani trdnjavo Hazarasp na levem bregu reke Amu Darja. Kivani so bežali ter pustili Rusom tri kanone in mnogo streliva. Ker je Hazarasp že v notranji Kivi, pričakovati je vsak hip poročila o vzetju glavnega mesta.

Francoska vlada in monarhisti narodne skupščine se pogreba poslanca Brousesea zato niso hoteli udeležiti, ker je bil pogreb po poslednji volji ranjega civilen. Vlada je tedaj porabila priliko, da je napravila zopet novo klerikalno demonstracijo. Sicer pa je prestopila s tem postavno določilo, po katerem morajo vojaki vsacega poslanca spremiti na zadnjem potu in nad grobom trikrat ustreliti. Pa kaj se brigajo monarhisti za postavce! Za listom „Coursaire“ sta zatrta tudi „Avenir National“ in „Gazette de Lyonais.“ Prefekt Ducros v Lijonu je tudi nasproti določila francoskega državnega zakonika zapovedal, da noben civilen pogreb ne sme biti po 7. uri zjutraj. Poslanec Leroyer bode denes vlado o tem interpeliral. Se ve da bode pri sedanjih vladah malo opravi. Zarad zveze med Nemčijo in Italijo so monarhisti zelo preplašeni. — Črez 200 poslancev narodne skupščine bode zopet romalo v Paray-le-Monial. Ako se da blagostanje države z romanjem doseči, bo Francoska v kratkem naj srečnejša dežela na svetu.

Nemški državni zbor je v seji 23. t. m. sprejel postavbo o razdeljenju rezerviranega dela francoskih milijard, z dostavkom poslanca Laskerja, da mora država odločiti del papirnatega denarja nazaj vzeti. Ker je pruska vlada že silno veliko svoto porabila za svoje namene, bode ostanek lahko razdeliti. — V isti seji je zbor tudi novo postavbo o državnem denarju sprejel v tretjem branju. Po tej postavi se vse stare

banknote pod 100 markami, ki se ne vjemajo z državno veljavo, kakor tudi ves papirnat denar posameznih držav vzame nazaj. Posebna postava bode določila izdavanje državnega papirnatega denarja. A kakor je znano, se druge nemške države, posebno Bavarska, temu ustavljajo. —

V Strassburgu so bili pri novih volitvah za občinski zastop vsi oni kandidatje zopet voljeni z veliko večino, katere je pred tremi meseci pruska vlada zaradi soglasja z odstavljenim županom Lauthom odstavila. Enako so izpadle volitve tudi v Metz in drugih mestih. Vidi se, da Alzasijanci še zmirom nečejo simpatizirati za „veliko Nemčijo“ pod vlado Bismarka in starega Viljema. Pa saj nij čudo.

Cesarica Augusta je odpotovala 23. zjutraj čez Karlsruhe in Nürnberg na Dunaj kamor ima denes priti.

Angleški listi obsojajo francosko vlado zaradi njenih reakcionarnih činov. Tako piše „Daily News“ v poslednjem listu: „Vnanje države, ki zamorejo mirno in brez strastij soditi o francoskih razmerah, so mislile, da so celo hudodelstva komune dovolj kaznovane in maščevane s strašnim in brezobzirnim prelivanjem krvi po ulicah pariških, z zaporom velike množice zadolženih in nezadolženih brez pravde, in z deportiranjem cele kolonije obsojenih v novo Kaledonijo. Kako, vprašalo se bode v inozemstvu, bode oni „moralnični red“ katerega hočejo Broglie in njegovi zavezniki zopet ustanoviti, vpeljan z razdražljivo sovražnostjo in srditimi, maščevanja želnimi strastmi. Teško je iskati uzroka takega obnašanja drugej, nego v voščilu, da bi napravili republikanci kak eksces, da bi se jih potem lažje preganjalo, in da bi imeli monarhisti povod, upeljati vojaško diktaturo, s katero bi potem terorizirali narod pri bodočih volitvah. A politika strahu je zmirom politika silovitosti. To je tedaj prvi sad one vlade „reda“, katero je hotela koalicija ver-

deželnega komisijona izdane.

do 12. junija 1873.)

T r a v n i k i								V i n o g r a d i							
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
25.50	21.—	17.—	13.—	10.—	6.75	4.—	1.80	—	—	—	—	—	—	—	—
19.—	15.—	12.—	8.50	6.25	4.25	2.80	1.60	—	—	—	—	—	—	—	—
24.50	19.—	14.50	11.—	8.—	5.50	4.—	2.20	32.—	23.—	19.—	15.—	12.—	9.25	6.75	4.75
17.—	12.—	8.50	5.50	3.20	1.60	—	—	19.—	13.—	6.50	3.30	—	—	—	—
20.—	16.—	12.—	8.50	7.25	4.75	3.20	2.20	19.—	14.50	9.50	4.75	3.—	—	—	—
20.—	16.—	12.—	8.75	6.50	4.—	1.60	—	9.50	4.50	2.50	—	—	—	—	—
26.50	22.50	17.50	13.50	9.50	7.25	4.75	3.20	45.—	33.50	26.50	21.50	16.—	—	—	—
18.—	14.50	12.—	8.—	4.75	3.20	1.60	—	27.—	20.—	13.—	10.—	—	—	—	—
32.—	24.—	18.50	15.—	11.—	8.—	4.75	2.50	29.50	24.—	19.—	15.—	8.50	—	—	—
32.—	24.—	19.—	14.—	12.—	8.75	6.50	3.20	30.—	24.—	19.—	14.50	7.25	—	—	—
24.—	19.—	14.50	12.—	9.50	7.25	4.75	2.40	30.—	19.—	14.50	7.25	—	—	—	—
24.—	19.—	14.50	12.—	8.—	5.50	3.20	1.60	14.50	7.25	—	—	—	—	—	—
35.—	25.50	19.—	14.50	10.50	4.75	—	—	19.—	13.—	—	—	—	—	—	—
26.50	21.50	17.50	14.50	11.—	8.—	5.50	2.30	23.—	17.50	11.—	4.75	—	—	—	—
22.—	17.50	14.50	11.—	8.—	5.50	4.—	2.40	17.50	11.—	4.75	—	—	—	—	—
16.—	13.—	8.75	6.50	4.—	2.40	1.60	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26.—	21.—	16.—	12.—	8.—	4.75	2.60	1.30	—	—	—	—	—	—	—	—
19.—	14.50	11.—	7.50	5.—	3.50	1.80	1.—	—	—	—	—	—	—	—	—
23.50	19.—	16.—	13.—	9.50	6.50	4.—	1.90	39.—	32.—	22.50	16.—	11.—	6.50	—	—
24.50	17.—	14.50	11.50	8.—	5.50	3.—	2.30	—	—	—	—	—	—	—	—
19.—	13.50	11.—	10.—	6.50	4.—	2.40	1.60	—	—	—	—	—	—	—	—
15.50	12.50	9.50	7.—	5.—	3.50	1.80	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15.—	11.—	8.—	6.50	4.50	2.80	1.60	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25.50	20.—	16.—	12.—	8.—	5.—	3.50	—	44.—	36.—	28.—	21.50	16.—	12.—	8.—	4.75
28.—	21.50	16.50	11.—	8.—	6.50	4.75	1.80	50.—	37.50	27.—	20.—	16.—	13.—	9.50	6.50
21.—	14.—	10.—	5.50	3.20	1.80	—	—	21.—	17.—	13.—	9.50	7.25	4.75	—	—
18.—	12.50	10.—	7.50	5.50	4.—	2.80	2.—	—	—	—	—	—	—	—	—
29.50	19.50	13.—	10.50	8.—	5.50	3.20	1.80	49.—	37.50	27.—	19.—	16.—	13.—	8.50	4.25
21.—	14.50	10.50	8.—	4.75	3.—	1.60	—	22.50	15.—	11.—	5.50	—	—	—	—
30.50	25.50	21.—	16.50	12.—	8.—	6.—	2.50	38.50	32.—	26.50	20.—	14.—	8.—	4.—	—
22.50	18.—	13.50	11.—	8.50	6.—	4.50	2.40	32.—	25.50	21.—	16.—	12.—	9.50	7.25	4.75
19.—	15.—	11.—	8.—	4.—	1.60	—	—	21.—	16.—	11.—	5.50	2.70	—	—	—
29.50	22.50	18.—	15.—	10.50	7.25	4.75	2.40	27.50	21.—	11.—	8.50	—	—	—	—
25.50	17.50	14.—	11.—	7.25	4.75	2.40	—	8.—	—	—	—	—	—	—	—
23.50	16.—	13.—	10.50	7.25	4.50	2.40	1.20	—	—	—	—	—	—	—	—
21.—	17.50	14.—	11.—	8.—	5.25	2.70	1.60	24.—	19.—	13.—	8.50	4.50	—	—	—

zajlskih monarhistov ustanoviti? itd.“ Vidi se iz te izjave veljavnega angleškega lista, da tudi oni jako mrzlo sodijo o velečinah nove francoske vlade.

Dopisi.

Iz Celja 23. junija. [Izv. dop.] (Shod „Rechtspartei-lerjev.“) Včeraj so naši „Rechtspartei-lerji“ imeli svoj že dolgo časa napovedani shod. Pripeljalo se je v Celje kakih 20 duhovnih gospodov, med temi č. g. Kosar in urednik „Slov. Gosp.“ Ulaga, dalje g. Miha Herman iz Gradea. Svoj shod so ti gospodje imeli pri „volu“. Č. g. Klančnik, kaplan blizu Vranskega je tri kmet-ske može soboj pripeljal in tudi iz okolice je bilo nekoliko kmet-skih mož, ki pa nikoli niso bili volilci. Sploh volivcev še deset nij bilo navzočih, posvetna slovenska inteli-gencijska iz mest in trgov se nij udeležila. Go-vorili so: duhovni gg. dr. Ulaga, župnik Balon, župnik dr. Lipold iz Šmartna, kateri je izrekel, da bi moral g. dr. Vošnjak pod-pisati program „Rechtspartei“; ako tega ne stori, potem naj se še le drugi kandidat po-stavi. G. Herman je govoril zoper šolske postave. Iz Brežic je došel telegram, da bi se naj č. g. Kosar za kandidata postavil. Kdo je poslal ta telegram, mi nij znano. Tudi župnik g. Šuc iz Slovenjega Gradea je govoril. G. župnik Balon pa je dejal, da mu je najljubše, da bi g. dr. Vošnjak ne podpi-sal programa „Rechtspartei“, da bi g. Kosar potem lahko kandidoval.

Iz Celja 22. junija [Izv. dop.*] Denes so se tukaj zbrali zastopniki „pravne stranke“. Večina zbranih je bila iz drugih štajersko-slovenskih volilnih okrajev, nego iz celjskega. Zborovali so v salonu gostilnice „zum weissen Ochsen“, predsedoval je g. Mihael Herman. Kot govorniki so nastopili med drugimi gg. Kosar, dr. Ulaga, Koren, Šuc itd. Sklenilo se je na zadnje, postaviti pod pogoji za kan-didata g. dr. Vošnjaka, ker se g. Kosar kandidature brani rekoč, da je prepričan, da posvetnjak lože zmaga ko duhovnik. G. dr. Ulagu je društvo izreklo zaupnico do njega. Sicer pa so se godili pogovori v znanem „konservativno - pravostranskem“ smislu.

Iz Dunaja 23. junija [Izv. dop.] Največji list ustavoverne stranke je imel te dni precej skrito notico, ki bi se ne smela pozabiti, ker jasno kaže, kake čudne raz-mere v Avstriji vladajo. „N. Fr. Pr.“ nam-reč terja, naj bo namestu umrlega prihodnji policijski prezident dunajski eminentno usta-voveren mož in podpira to zahtevanje s tem, da izpove, da je Hohenwarta naj-bolj v reči pomagalo to, da je ondašnji policijski prezident Lemonier naredil v usta-vovernem smislu skrivno poročilo na cesarja o tem kako je mišljenje dunajskega ljudstva. — Tedaj, ker je ranjki ustavoverni veliki policaj Lemonier svoje stanje zlorabil a naj-brž poročal, da se je na Dunaji kake revo-lucije bati, odpuščeno je bilo ministerstvo Hohenwartovo, ki je imelo veliko večino, več kot dve tretjini ljudstva za soboj. „Zlorabil“ pravim, kajti kdor denašnje Dunajčane pozna, ta ve, da so duševno preveč spačeni, da bi temu ali onemu ki ima nekaj moči v rokah, drugo opozicijo delali, nego k večjemu ne-škodljivo bezirksbergersko. In vendar je tu

*) Od drugega dopisnika. Uredn.

„mišljenje“ Dunaja, kakor je to mišljenje Lemonier narisal, prevago dalo!!

Domače stvari.

— (Odbor dramatičnega društva je v seji 24. t. m. izvolil dr. Karla Blei-weisa za podpredsednika, g. Noli za tajnika. V igralni odsek so izvoljeni odborniki: dr. K. Bleiweis, Graseli, Gutman, Noli, dr. Voš-njak, Žagar. V znanstveni odsek: Graseli, Erjavce, Jurčič, Levstik, Pleteršnik, Stritar, dr. Zarnik. — Bralo se je prav originalno pismo znanega mizarja Regalija, da neče več biti ud dramatičnega društva. — Skle-nilo se je, ponudbo ljubljanske čitalnice, naj dramatično društvo za nagrado prevzame osnivanje „besed“, v pretres vzeti, ter se je pooblastil igralni odsek, da z dotičnim čital-niškim odsekom v dogovor stopi.

— („Slovenski pravnik.“) Od „Sl. pravnik“ ste se razposljali 21. in 22. pola. Mi obračamo pozornost bralcev posebno na sestavek: Uravnanje zemljišnega davka, katerega spisuje in sestavlja sam g. dr. Raz-lag, ki je v teh stvareh kot ud deželnega komisijona za uravnanje zemljišnega davka na Kranjskem naj bolj izveden. Dodane so razredne tarife za Koroško od deželnega ko-misijona izdaue, dalje za Štajersko in Sol-nograško. Pri tej priliki naznanjamo, da bode tudi „Slovenski tednik“ že v svoji prvi številki začel donášati te tarife in sicer najpred za Štajersko, ker tam že 12. julija obrok za reklamacije preteče. Dalje so v „Slov. Pravniku“ sledeči članki: O potepinstvu. — Ločitev zakonskih družitev in dovoljenje posebnega stanovanlišča med lo-čitvenim obravnavanjem; potem tri odločbe najvišje sodnije.

— (Od Št. Petra na Krasu) se nam 24. jun. piše: Prišlo je denes s posebnim vla-kom veliko veljavnih mož iz Beča, Bude in Trsta, med temi grof Zichi oče in sin, Morpurgo, Bonceaux itd., kateri so se od-peljali ob 1/28 uri zjusraj z otvornim vlakom proti Reki. Tukaj je bil razdeljen progam reške svečanosti, kakor tudi nakaznice sta-novanj. Reško mesto bode goste z vozovi na tamošnji železniški postaji čakalo, paro-brod pelje jih na sprehod, zvečer bode osvečava, „theater pare“, ples, opoldne diner pri governerji. Mašina imela je na čelu oger-ski, ilirski in kranjski grb, kar prou-zročil je stavbeni naglednik nove črte. Do-mačinov nij bilo nič vabljenih, celo okrajnega glavarja postonjskega so prezrli, kateri je dosti posla in sitnosti imel pri tej železnici. Goste spremljajo 4 novinarji iz Bude, kateri bodo brzojavili in poročali v poveljavnem štilu in velikomadjarskem smi-slu svečanske dogodjaje.

— (Na Račjem) blizu Maribora se je 16. t. m. odprla nova ljudska šola. Ob pri-liki odpiranja so govorili župan Bote, kate-het Mrkuž, učitelj Tribnik iz Slivnice in učitelj Hren iz Fravhajma.

Razne vesti.

* (Mlada deklica na vislicah.) Suzana Heberhart, 18 let stara deklica, je bila v Georgi, v zedinjenih državah, k smrti obsojena, ker je nekemu možu pomagala, svojo ženo umeriti. Na dan, ki je bil hudo-delnici za smrt odločen, jo peljejo iz ječe,

in ko pride do vislic, ji rabelj pomaga iz voza, potem se ona vsede pod morišče, med-tem pa duhoven dva psalma prebere in jo ojačuje. Bila je belo oblečena. Ko se je od svojih prijateljev poslovila, vpraša rabelj: „Suzan, si pripravljena?“ Ona odgovori: „Da, pripravljena sem,“ stopi pogumno na morišče in se postavi pod vislice. Rabelj ji potegne črno kapo čez glavo in ovije vrv. Ona pravi: „Gospod Mathews, to je pretrdo; nečem se zadušiti.“ Ta vrv malo zrahlja in vpraša: „Ali je zdaj prav?“ „Zdaj pa že, zdaj,“ odgovori dekle. Potem reče rabelj: „Suzan, daj roke na hrbet.“ Ona to stori in on jih zveže. Še enkrat jo vpraša: „Si pripravljena?“ Deklica odgovori: „Da, pri-pravljena sem in — voljna.“ Na to pade zaklop. Suzana je sojena.

Poslano.

Ljubljanska čitalnica je uže poprej založene pesni, ker so bile po večjem že razprodane, na novo založila in pridjale so se zdaj še nekatere druge pesni, ki se dobivajo po nizki ceni pri blagajniku pevskega društva g. Franc Dreniku.

Dotične pesni so:

- I. pola. „Cigani“ od F. A. Vogel-na.
 - II. pola. „Plesalna“, od Abt-a, „Na zdravje“, od Marschner-ja.
 - III. pola. „Na grobih“, „Jamica“, in „Mrtvaški bledi angelj“ od D. Jenko-ta, in „Miserere“ od Palestrini-a.
 - IV. pola. „Ura“ od Glinka, „Slovan“, od Jos. Vašak-a, in „Strunam“, od D. Jenko-ta.
 - V. pola. „Na boj“ od Ant. Förster-ja, „Večerna“ od Riharja, in „Zapuščena“ od dr. B. Ipavica.
 - VI. pola. „Pesen koroških Slovencev“ od Gerber-ja, „Glas domovinski“ od Vogel-na in „Soldaška“ od dr. Ipavica, „Ruska himna“ od Alexy Lvoff, in „Moji sablici“ od Dav. Jenko-ta.
 - VII. pola. „Samo“ od Ant. Förster-ja, „Plahe deklice“ napev češki.
 - VII. pola. „Ponočni pozdrav“ od Ant. Nedved-a, „Zakletev viharja“ od Juli Dürner, in „Vošilo“ od Skraupa.
 - VIII. pola. „Nad zvezdami“ od Grundmann-a, „Psalm“ od Fr. Gerbic-a, „Na go-mili“ in „Pogrebna“ od Kreuzer-ja.
 - IX. pola. „Na moru“ od Dav. Jenkota, „Na planine“ od Bendelna.
 - X. pola. Samospevi z glasovrom od Dav. Jenko-ta: „Kam?“, „K slovesu“, „Strunam“ in „Mornar“.
- Pola VII. štiriglasno in bariton solo velja 28 kr.
Pola X. samospevi z glasovirjem velja 40 kr. — vse druge pole pa so po 24 kr.

Umrli v Ljubljani

od 17. do 19. junija.

Jožef Pretner, prebivalec sin 18 l., na vodeni glavi. — Jan. Tavčar hlapec, 26 l., na kozeh. — Franc Janko, usnjarski otrok, 7 m., na vodeni v možganski olini. — Rudolf Sigel, magaz. nadzor-nika otrok, 3 l. — Franc Kozak, čevljarski otrok 1/4 l., na otročjaku. — Gregor Tabernik, sedlar, 43 l., na pljuč. tuberk. — Ant. Starin, delavski otrok, 11 dni., na slabosti. — Franc Stopar, mazač, 53 l., na pleuristični exudati. — Mih. Melé, točar, 53 l., na sični bolezn. — Franca Kralič, kraj. pomoč. otrok, 10 m., na osepnicah. — Luk. Presetnik, 59 l., na poškodovanji. — Feliks Bräu, otrok šefa južne že-lez., 14 dni, na otročjaku.

Tuji.

25. junija.

Evropa: Delnač iz Gorice. — Šole iz Trsta. — Kriger iz Kolonije.

Pri **Elefantu:** Medved iz Zagorja. — Rusič iz Reke. — Hakel, Friš iz Ilemnice na Češkem. — Dr. Rupnik iz Maribora. — Levak iz Celovca. — Dr. Lang iz Dunaja.

Pri **Malič:** Primaver, Kraus, Belon, Baruh iz Dunaja. — Rentier z družino, Miss Caldwell iz Angleškega.

Pri **Zamorei:** Thust, Jorse iz Ljubljane. — Trepo z gospo iz Tarčeta.

Dunajska bosa 25. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67	gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	—	"
1860 drž. posojilo	101	"	75	"
Akcije narodne banke	993	"	—	"
Kreditne akcije	265	"	—	"
London	110	"	90	"
Napol.	8	"	90	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	110	"	—	"